

raadsvoorstel

Agendapunt 2025, nr. V-pm

Zaaknummer 2348511

Te behandelen door S. Metaal-ten Dolle

Onderwerp: Aanvraag bestemmingsreserve instandhouding Theater De Storm

Pagina 1 van 4

Aan de raad,

Inleiding

De gemeente Winterswijk heeft een bestemmingsreserve Instandhouding Voorzieningen. Met de inzet van deze bestemmingsreserve streeft de gemeente het in stand houden van de volgende voorzieningen voor de komende jaren na: Boogie Woogie, zwembad Jaspers, Theater De Storm en de basisscholen die onder het IHP vallen. Daarnaast is er de mogelijkheid met deze reserve in 2025 noodzakelijke vervangingen van gemeentelijke speeltoestellen te doen, in afwachting van een definitief vervangingsplan.

Theater De Storm doet met haar aanvraag (bijlage 1A) een beroep op de bestemmingsreserve Instandhouding Voorzieningen van de gemeente Winterswijk. De aanleiding is de technische staat van het theater en de installaties. Theater De Storm doet een beroep op de bestemmingsreserve voor een bedrag van €3.975.000,-. Het restant van 1,8 miljoen wordt door Theater De Storm ingebracht. Dit bestaat uit 1,3 miljoen aan toegekende DUMAVA-subsidie en 0,5 miljoen eigen middelen. Voor totale investering in de huisvesting van het theater is een bedrag van €5.775.000,- nodig. De bedragen zijn exclusief BTW, omdat de BTW door Theater De Storm kan worden verrekend. De noodzaak van de investering is onderbouwd door een inspectierapport. Zie bijlage 3A.

Theater De Storm is een zelfstandige stichting (Stichting Cultureel Centrum Winterswijk) met een eigen bestuur en deze stichting is ook eigenaar van het gebouw. De gemeente heeft geen eigendoms- of beheerverantwoordelijkheid ten aanzien van het pand of de bedrijfsvoering.

De gemeentelijke betrokkenheid beperkt zich tot het verstrekken van subsidie voor de exploitatie van een schouwburg, met als doel het organiseren van culturele en andere activiteiten en het bevorderen van de belangstelling voor podiumkunst. Daarbij wordt maatschappelijke meerwaarde verwacht, onder andere richting amateurkunst en verenigingen. Vragen of beslissingen over investeringen of onderhoud aan het pand vallen buiten de gemeentelijke verantwoordelijkheid en zijn primair aan het bestuur van de stichting. De bijdrage uit de bestemmingsreserve instandhouding Voorzieningen is een eenmalige subsidie.

De investering leidt tot een toekomstbestendige huisvesting voor Theater De Storm voor tenminste de komende 10 jaar. Bijkomend voordeel is dat de investering ook leidt tot kansen om de exploitatie toekomstbestendig te maken en het maatschappelijk rendement te verhogen.

Voorstel

Een bedrag van maximaal € 3.975.000 beschikbaar te stellen ten behoeve van de instandhouding van het theater De Storm.

Relatie met (huidig) beleid

De onlangs vastgestelde Cultuurnota geldt voor vier jaar, de periode 2025-2028. De Cultuurnota geeft aan de hand van speerpunten ambities aan voor de komende vier jaar. Het uitgangspunt is een werkbaar beleid waarmee de gemeente samen met betrokkenen de komende vier jaar vooruit en aan de slag gaan. De Cultuurnota heeft drie speerpunten waarvan het eerste speerpunt onderschrijft hoe belangrijk onze culturele infrastructuur in Winterswijk is. Theater De Storm is naast Boogie Woogie een belangrijke culturele voorziening in onze gemeente.

Beoogd(e) effect(en)

Theater De Storm de komende 10 jaar open houden.

Argumenten

Voor instandhouding van Theater De Storm is een bijdrage noodzakelijk van maximaal € 3.975.000.

Het volledige investeringsplan inclusief financiering is te vinden in bijlage 1B. Maatregelen ter bevordering van duurzaamheid zijn onderdeel van de aanvraag. Ze zijn niet allemaal los te zien van de aanpak die nodig is op basis van het inspectierapport. Omdat verduurzaming een van de effecten is van een deel van de maatregelen, is een DUMAVA-subsidie aangevraagd door Theater De Storm. Deze is inmiddels gehonoreerd. Het gaat om €1.300.000,-. Alle maatregelen zijn te vinden in bijlage 6. Deze zijn onderverdeeld in noodzakelijke maatregelen, noodzakelijk te koppelen maatregelen, en verstandig te koppelen maatregelen. Binnen deze drie categorieën is ook uitgesplitst welke maatregelen deels gefinancierd worden uit de DUMAVA-subsidie.

De voorwaarden om een beroep te kunnen doen op de bestemmingsreserve Instandhouding Voorzieningen zijn, zoals vastgesteld door de gemeenteraad:

1. De absolute minimumeis om überhaupt een investering te overwegen is dat een gebouw gesloten of activiteit beëindigd moet worden als de investering die benodigd is niet gedaan wordt. De basiseis is de door een keurings- of inspectierapport onderbouwde dreiging van gedwongen sluiting en/of gedwongen stopzetten van activiteiten.
Dit rapport ligt voor en is als vertrouwelijke bijlage 3A toegevoegd. Als aanvulling op het inspectierapport is in het kader van transparantie en zorgvuldigheid het volgende te melden. Het bestuur van Stichting Cultureel Centrum Winterswijk heeft besloten om de inspectie te laten uitvoeren door BINX. Dit besluit is genomen op basis van het feit dat BINX beschikt over een gecertificeerde inspecteur die binnen de gestelde termijn de NEN 2767-inspectie kon uitvoeren en rapporteren. De inspecteur werkt volgens de vastgelegde NEN-richtlijnen, bij het opstellen van een rapport aan de hand van de NEN 2767-inspectie is er geen ruimte voor eigen inbreng of manipulatie van de uitkomsten. Daarnaast heeft de inspecteur geen enkel financieel of strategisch belang bij de uitkomst van de inspectie. Dit waarborgt dat de rapportage zuiver is en volledig in lijn met de vastgestelde normen, zonder ruimte voor beïnvloeding. Een van de bestuursleden van Stichting Cultureel Centrum Winterswijk is directeur bij BINX, daarom heeft de gemeente een second opinion aangevraagd door een andere deskundige die de objectiviteit van dit inspectierapport kan bevestigen. De conclusie van deze deskundige was dat de beoordeling objectief is. Deze beoordeling is toegevoegd aan dit voorstel. Zie bijlage 3B.
2. De investering mag niet leiden tot exploitatielasten die andere gemeentelijke voorzieningen c.q. budgetten extra belast.
Aan deze eis wordt voldaan. De intentie is om de financiële bijdrage te leveren in de vorm van een subsidie, omdat het pand niet in eigendom is van de gemeente. Hierdoor is geen sprake van bijvoorbeeld kapitaallasten die verantwoord moeten worden op de gemeentelijke begroting.
3. Aanvrager heeft zich ingezet om cofinanciering te organiseren of heeft een reële kans op cofinanciering aannemelijk gemaakt.
Aan deze eis wordt voldaan. Door Theater De Storm wordt een bedrag van €1.800.000,- ingebracht, bestaande uit een DUMAVA-subsidie (Subsidieregeling duurzaam maatschappelijk vastgoed van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland) van €1.300.000,- en €500.000,- eigen middelen. Bij de uitwerking van de aanvraag is in beeld gebracht welke (noodzakelijke) maatregelen kunnen worden uitgevoerd onder de DUMAVA-regeling. Voor de DUMAVA-subsidie is 60% cofinanciering vereist. Verder geeft het gemeentelijk subsidieloket aan dat er voor renovatie geen andere subsidiemogelijkheden zijn. Op verzoek van de gemeente zal Theater De Storm ook een subsidieaanvraag indienen bij de provincie waarbij andere Achterhoekse gemeenten worden gevraagd het belang van een provinciale investering in het theater te ondersteunen. Op het moment dat deze subsidie wordt toegekend dan wordt deze in mindering gebracht op de door de gemeente beschikbaar gestelde bedrag.
4. Organisaties geven openheid van zaken over hun financiële situatie.
Aan deze eis wordt voldaan. Vanwege de bestaande subsidierelaties ontvangt de gemeente de jaarrekening en de begroting en daarmee is aan de eis voldaan. Daarnaast is door Theater De Storm ook inzichtelijk gemaakt welke financiële consequenties worden verwacht voor wat betreft de exploitatie na investering. Zie bijlage 5. Hieruit blijkt dat verwacht kan worden dat de investering een (tevens noodzakelijke) positieve impuls geeft aan de exploitatie. Noodzakelijk, omdat Theater De Storm jaarlijks inteert op haar eigen vermogen en aangeeft dit niet nog 5 jaar te kunnen volhouden. Theater De Storm heeft aangegeven te beschikken over voldoende liquide middelen om de komende jaren de geprognoseerde tekorten op te vangen en een bedrag van 0,5 miljoen in te brengen bij de renovatie. Een gerenoveerd pand biedt Theater De Storm echter de mogelijkheid om

de exploitatie te verbeteren. De verduurzaming en compartimentering heeft lagere energielasten tot gevolg. Een belangrijk bijkomend voordeel van de compartimentering is dat het kansen biedt om de geluidlekken zoveel mogelijk te dichten binnen het beschikbare budget en daarmee de bezetting van het pand en het (maatschappelijk) rendement te optimaliseren. Deze combinatie leidt naar verwachting tot een toekomstbestendige exploitatie.

Theater De Storm beschikt over een actueel MJOP. Naast deze onderhoudsplanning geeft ook het inspectierapport weer dat er aanzienlijke risico's zijn dat door de staat van het gebouw en de installaties de activiteiten niet kunnen worden uitgevoerd wanneer het gebouw niet op korte termijn wordt gerenoveerd. Behalve aanpak van de als matig tot slecht beoordeelde onderdelen van de installaties en systemen, omvat de aanvraag ook maatregelen voor verduurzaming. Soms overlappen die met reeds noodzakelijke maatregelen. Denk aan de vervanging van alle theaterlampen door LED. Goed vanwege de energiebesparing, maar vooral nodig omdat er geen vervangingsonderdelen meer verkrijgbaar zijn. De noodzaak om het gebouw in zijn geheel te verwarmen, is niet meer te verantwoorden. Daarom worden er bouwkundige maatregelen genomen en installaties aangepast om in delen te kunnen gaan verwarmen. Het recente inspectierapport spreekt niet expliciet van acuut dreigende sluiting, maar kwalificaties matig tot slecht op zulke belangrijke onderdelen als water, lucht en gebouwbeheer zijn wel reden om actie te ondernemen. We interpreteren de resultaten en komen tot de conclusie dat vervanging van sommige onderdelen op korte termijn noodzakelijk is. Daarbij speelt mee dat bijvoorbeeld niet alle vervangende onderdelen nog verkrijgbaar zijn. Daarom gaat deze aanvraag uit van complete vervanging van het luchtbehandelingssysteem. Als het luchtbehandelingssysteem toch al op belangrijke onderdelen onderhoud nodig heeft en het risico op extra uitval toeneemt, is het logisch om het hele systeem direct aan te pakken. Dit sluit aan bij de eisen van de bestemmingsreserve. Om de werkzaamheden efficiënt en veilig te kunnen uitvoeren, is tijdelijke sluiting onontkoombaar.

Het behouden van Theater De Storm in Winterswijk sluit aan bij de toekomstvisie van de gemeente Winterswijk op cultuurbeleid.

De onlangs vastgestelde Cultuurnota geldt voor vier jaar, de periode 2025-2028. De Cultuurnota geeft aan de hand van speerpunten ambities aan voor de komende vier jaar. Het uitgangspunt is een werkbaar beleid waarmee de gemeente samen met betrokkenen de komende vier jaar vooruit en aan de slag gaan. De Cultuurnota heeft drie speerpunten waarvan het eerste speerpunt onderschrijft hoe belangrijk onze culturele infrastructuur in Winterswijk is.

Speerpunt 1: 'Onze culturele infrastructuur bestendigen en waar mogelijk versterken, deze is met name relevant als toekomstvisie hoe om te gaan met de culturele instellingen in Winterswijk. Uitgangspunt is en blijft dat we onze huidige culturele infrastructuur in stand houden. We vinden toekomstbestendigheid op het gebied van huisvesting, activiteiten en gezonde bedrijfsvoering belangrijk. Gezonde bedrijfsvoering is met name ook van belang als we kijken naar de compartimentering van Theater de Storm.

We willen de huidige culturele infrastructuur en een uitgebreid verenigingsleven behouden en versterken. Met de inzet van kunst en cultuur willen we kansen benutten in combinatie met andere beleidsterreinen. Daarbij zien we professionele organisaties zoals Boogie Woogie en Theater De Storm als belangrijke culturele voorzieningen. Om onze culturele infrastructuur te bestendigen en van daaruit te kunnen vernieuwen en door ontwikkelen is een stevige en stabiele basis nodig. Hierbij vinden we toekomstbestendigheid op het gebied van huisvesting, activiteiten en gezonde bedrijfsvoering belangrijk.'

Financiële paragraaf incl. subsidiekansen en financiële risico's

De aanvraag gaat om € 3.975.000,- excl. BTW uit de bestemmingsreserve Instandhouding Voorzieningen. De aanvraag is gebaseerd op offertes die zijn opgevraagd. Deze zijn fysiek inzichtelijk bij Theater de Storm. Daarnaast is er een inflatiecorrectie van 5% toegepast onder de post 'Onvoorzien' omdat de renovatie plaatsvindt gedurende drie jaren. Wij kunnen vooraf niet zeggen of dit percentage voldoende is. Theater De Storm kan de BTW terugvorderen. Om die reden zijn in het voorstel alleen de bedragen excl. BTW betrokken.

Om het toegekende subsidiebedrag aan De Storm gespreid over meerdere jaren uit te kunnen keren, wordt voorgesteld jaarlijks een nieuwe subsidieaanvraag te laten indienen. Dit is noodzakelijk omdat onze huidige Algemene Subsidieverordening (ASV) geen ruimte biedt voor betaling in jaarlijkse termijnen of een meerjarige

beschikking met jaarlijkse uitbetalingen zonder afzonderlijke aanvragen.

Jaarlijks wordt op basis van de ingediende aanvraag en offertes een beschikking afgegeven, waarna verantwoording achteraf plaatsvindt. Op deze manier blijft de subsidieverlening in lijn met de ASV en wordt voorkomen dat het volledige bedrag in één keer wordt uitgekeerd, terwijl de werkzaamheden over meerdere jaren plaatsvinden.

De inschatting van de risico's gebeurt met alle kennis van nu. Twee typen risico's kunnen daarom nog optreden: op onderdelen die al in de aanvraag zijn opgenomen en op onderdelen waarvan we de aanpak nu niet kunnen voorzien. Beide kunnen, als ze optreden, alsnog leiden tot inkomstenderving of tot onvoorziene sluiting. Mocht dat tot overschrijding leiden, dan komt een aanvullend voorstel naar de raad vanwege zijn budgetrecht.

Juridische aspecten/wet- en regelgeving

N.v.t.

Aspecten van duurzaamheid

De maatregelen die uitgevoerd worden met de DUMAVA-subsidie dragen bij een duurzaam en toekomstbestendig gebouw voor de komende 10 jaar.

Communicatie/betrokkenenparagraaf

Er is nauwe afstemming geweest met de directeur en het bestuur van Stichting Cultureel Centrum Winterswijk (Theater de Storm) bij het opstellen van het collegevoorstel en het toewerken naar de aanvraag voor de bestemmingsreserve.

Relatie met andere besluitvorming/andere projecten

Behalve De Storm heeft ook het zwembad Jaspers een aanvraag ingediend voor de bestemmingsreserve instandhouding Voorzieningen. Van Boogie Woogie wordt later dit jaar een aanvraag verwacht. Het door Theater De Storm aangevraagde bedrag past binnen de ramingen die voor de bestemmingsreserve zijn opgesteld.

Vervolgprocedure/evaluatie

Nadat de raad het gevraagde bedrag uit de bestemmingsreserve beschikbaar heeft gesteld, kan het college een besluit nemen over de subsidieaanvraag van Theater de Storm. Daarna kan Theater De Storm starten met de voorbereidingen op de werkzaamheden. Voor het grootste deel van de werkzaamheden is naar verwachting een jaar nodig voor de voorbereiding en planvorming. De werkzaamheden zelf zullen worden uitgevoerd in het laagseizoen (zomerperiode) 2026 en 2027. Vervanging van de theaterverlichting zou in de zomer van 2025 al plaats kunnen vinden wanneer besluitvorming tijdig plaatsvindt. Door de werkzaamheden te plannen in de zomerperiode is geen sprake van omzeterderving.

Winterswijk, 22 april 2025

Burgemeester en Wethouders van Winterswijk,

de loco-secretaris,

de burgemeester,

H. Lindeboom

B.J.J. Bengevoord